

सन २०१८-१९ मध्ये कृषी उन्नती योजना-एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान (MIDH) अंतर्गत राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानांतर्गत अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता दुसऱ्या हप्त्याचा रूपये ८३३ लाख निधी वितरित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्य व्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्र. राफअ-२०१८/प्र.क्र. १७६/९-ओ
मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : ०२ मार्च, २०१९

- संदर्भ :**
- १) कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, शासन निर्णय क्र.राफअ-२०१८/प्र.क्र. १६८/९-ओ, दि.०६/०६/२०१८
  - २) कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, शासन निर्णय क्र.राफअ-२०१८/प्र.क्र. १७६/९-ओ, दि.१२/०७/२०१८
  - ३) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र.अर्थसं-२०१८/प्र.क्र.६९/अर्थ-३ दि.२ एप्रिल, २०१८ व दि.२५ जानेवारी २०१९
  - ४) केंद्रशासनाच्या कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभागाचे पत्र क्र.F.No. १८-२४/२०१७-MIDH, ३० जानेवारी २०१९ चे पत्र.
  - ५) संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांचे जा.क्र. मराफ-औवमं/लेखा/३१८/२०१९, दि.०४/०२/२०१९ चे पत्र.

प्रस्तावना:-

एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान, फळे, भाजीपाला, कंदमुळे, मश्रूम, मसाले, फूल, सुगंधी वनस्पती, नारळ, काजू, कोको आणि बांबू इ. उत्पादनांच्या चतुरस्र विकासाकरिता राबविण्यात येणारी केंद्रपुरस्कृत योजना आहे. सदर योजना सन २०१५ -१६ पासून केंद्र व राज्य हिस्सा ६०:४० या प्रमाणात राबविण्यात येत आहे.

सन २०१८-१९ मध्ये राज्यात कृषि उन्नती योजना-एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान राबविण्यासाठी रु. २६३३३.०० लाख व सन २०१७-१८ मधील रु. ६९४९.५६ लाख शिळ्क निधी अशा एकूण रु. ३३२७४.५६ लाख रकमेच्या वार्षिक कृती आराखड्यास केंद्र शासनाने मंजूरी दिली आहे. त्यास अनुसरून सदर योजनेस संदर्भाधीन क्र.१ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता दिलेली आहे. तसेच संदर्भाधीन क्र.२ येथील दि.१२/०७/२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये पहिल्या हप्त्यापोटी अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी केंद्र हिस्सा रु. ५७०.०० लाख व समरूप राज्य हिस्सा रु. ३८०.०० लाख असा एकूण रु. ९५०.०० लाख निधी वितरित केला आहे.

संदर्भाधीन क्र.४ च्या पत्रान्वये केंद्र शासनाने सदर अभियानाकरिता अनुसूचित प्रवर्गाचा दुसऱ्या हप्त्याचा केंद्र हिश्याचा रु.५००.०० लाख निधी मुक्त केला आहे. त्यास अनुसरून सन २०१८-१९ करिता एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानाकरिता अनुसूचित जाती प्रवर्गाचा दुसऱ्या हप्त्याचा केंद्र हिस्सा रु. ५००.०० लाख व समरूप राज्य हिस्सा रु.३३३.००लाख असा रु.८३३.००लाख निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्यास अनुसरून शासन आता पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

१. केंद्र शासनाने संदर्भाक्रित दिनांक ३०.०९.२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये सन २०१८-१९ करिता एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानाच्या दुसऱ्याचा केंद्र हिस्स्याचा ५००.०० लाख (रुपये पाच कोटी फक्त) निधी अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी मुक्त केला आहे. या शासन निर्णयान्वये अनुसूचित जाती प्रवर्गाचा केंद्र हिस्सा रुपये ५००.०० लाख (रुपये पाच कोटी) व त्या समरूप राज्य हिस्सा ४० टक्के म्हणजे ३३३.०० लाख (रुपये तीन कोटी तेहतीस लाख फक्त) असा एकूण रुपये ८३३.०० लाख (रुपये आठ कोटी तेहतीस लाख) निधी पुढीलप्रमाणे वितरित करण्यात येत आहे.

(रुपये लाखात)

केंद्र हिस्सा (६० टक्के)	राज्य हिस्सा (४० टक्के)	एकूण
५००.००	३३३.००	८३३.००

२. सदर योजनेसाठी उपलब्ध होणारा अर्थसंकल्पीत निधी केंद्र शासनाने विहित केल्याप्रमाणे अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी पुढील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

प्रवर्ग	केंद्र हिस्सा (६० टक्के)	राज्य हिस्सा (४० टक्के)
अनुसूचित जाती	मागणी क्र. - डी -०३ २४०१ - पीक संवर्धन (७८९) - अनुसूचित जाती उपयोजना (००) (००) (०३) - कृषि उन्नती योजना- एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान (कें.पु.यो.) (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) (अनुसूचित जाती उपयोजना) कार्यक्रम ३३-अर्थसहाय्य (२४०१A१२७)	मागणी क्र. - डी -०३ २४०१ - पीक संवर्धन (७८९)-अनुसूचित जाती उपयोजना (००) (००) (०४)- कृषि उन्नती योजना - एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान (कें.पु.यो.) (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (अनुसूचित जाती उपयोजना) कार्यक्रम ३३ -अर्थसहाय्य (२४०१A१३६)

३. एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानाकरिता वितरित करण्यात आलेला निधी कोषागारातून आंहरित करण्याकरिता लेखाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांना आंहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून आणि व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

४. एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान राबविण्यासाठी, राज्य स्तरीय व मंडळ कार्यालयातील तसेच जिल्हा स्तरावरील कार्यालयातील प्रशासकीय खर्च, सल्लागार, संगणकीकरण, आकस्मिक खर्च इत्यादीसाठी, योजनेवरील खर्चाच्या ५ टक्के प्रमाणात निधीचा वापर करण्यात यावा.

५. सदर योजनेतर्गत वेळोवेळी उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या निधीच्या विनियोगाबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आयुक्त (कृषि)पुणे यांनी केंद्र व राज्य शासनास सादर करावे.

६. योजनेअंतर्गत वितरित निधी जिल्हा स्तरावरुन खर्च करण्यात यावा. सदर निधी अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकांतील लाभार्थ्यांकरिता खर्च करण्याची दक्षता घ्यावी.

७. प्रस्तुत आदेश शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र.अर्थसं-२०१८/प्र.क्र.६९/अर्थ-३ दि.२ एप्रिल, २०१८ व दि.२५ जानेवारी २०१९ नुसार विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार तसेच सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१९०३०२१५०९४९६८०९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अशोक आत्राम)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

१. मा.मंत्री (कृषी), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
२. मा. कृषी राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे खाजगी सचिव,
३. सर्व सन्माननीय विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र राज्य.
४. मा. सचिव, (कृषी) कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
५. मा.अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२,
६. मा.अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव, नियोजन विभाग/सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२,
७. आयुक्त (कृषी), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
८. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, साखर संकुल, शिवाजी नगर, पुणे,
९. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य पणन मंडळ, पुणे,
१०. संचालक (फलोत्पादन), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
११. राज्यातील सर्व विभागीय कृषी सह संचालक,
१२. राज्यातील सर्व जिल्हा अधिकारी, अधिकारी,
१३. विविध राष्ट्रीय मंडळावरील महाराष्ट्राचे सदस्य म्हणून कार्यरत असलेल्या जिल्ह्यातील व्यक्ती,
१४. राज्यातील फळे/फुले उत्पादक संघाचे प्रतिनिधी,
१५. निवडनस्ती, कार्यासन ९- ओ.